

Rozszerzenie Unii Europejskiej: jak przebiega ten proces

Obecnie Unia Europejska jest polityczną i gospodarczą unią 27 państw członkowskich. O członkostwo w niej ubiega się wiele krajów.

Aktualnie jest dziewięć krajów kandydujących: Albania, Bośnia i Hercegowina, Gruzja, Mołdawia, Czarnogóra, Macedonia Północna, Serbia, Ukraina i Turcja, choć negocjacje akcesyjne z Ankarą są zamrożone od 2018 roku. Kosovo jest ciągle potencjalnym kandydatem. Jednak proces przystąpienia do Unii jest bardzo długi i złożony. W tej audycji dowiesz się o nim więcej.

O członkostwo w Unii mogą ubiegać się państwa europejskie, które przestrzegają demokratycznych wartości unijnych. Muszą one także posiadać stabilne instytucje demokratyczne i przestrzegać praworządności. Ponadto państwa te muszą mieć funkcjonującą gospodarkę rynkową oraz być w stanie wziąć na siebie zobowiązania wynikające z członkostwa w Unii i wywiązywać się z nich.

Państwo może uzyskać status oficjalnego kandydata do Unii tylko wówczas, gdy spełni podstawowe kryteria polityczne i gospodarcze oraz przeprowadzi niezbędne reformy. Wtedy państwo to może rozpocząć oficjalne negocjacje akcesyjne. Prowadzi się je w 35 obszarach tematycznych, zwanych także rozdziałami, które dotyczą różnych dziedzin polityki unijnej. Rozdziały te są podstawą negocjacji. Dziedziny należące do poszczególnych rozdziałów podlegają regularnym przeglądom i ocenie do momentu, aż dany rozdział można uznać za zamknięty. Po zakończeniu negocjacji i reform sporządza się traktat akcesyjny. Muszą go ratyfikować wszystkie państwa członkowskie, a także państwo kandydujące. To warunek przystąpienia tego państwa do Unii.

Obecnie dziewięć państw ma status kandydata do Unii. To Albania, Bośnia i Hercegowina, Czarnogóra, Macedonia Północna, Serbia i Turcja, a także Ukraina i Republika Mołdawii od czerwca 2022 roku oraz Gruzja od grudnia 2023 roku. Te trzy ostatnie kraje przebyły długą drogę, aby osiągnąć ten status. Agresja Rosji na Ukrainę niewątpliwie przyspieszyła ten proces. Kosovo jest ciągle potencjalnym kandydatem.

Wszystkie te kraje otrzymują fundusze unijne, a Unia doradza im w kwestiach politycznych. Podpisała z nimi także układy o stowarzyszeniu, dzięki którym państwa te mają szeroki dostęp do unijnego rynku wewnętrznego.

Parlament Europejski debatuje i głosuje nad rocznymi sprawozdaniami dotyczącymi postępów, jakie kraje kandydujące czynią, przygotowując się do członkostwa. Dzięki tym sprawozdaniom można wyróżnić obszary, w których są jeszcze problemy do rozwiązania. Parlament Europejski musi też zgodzić się na przystąpienie nowego kraju do Unii Europejskiej. Proces rozszerzenia Unii jest inwestycją w pokój, bezpieczeństwo i stabilność w Europie, powiedziała przewodnicząca Parlamentu Roberta Metsola podczas konferencji wysokiego szczebla na temat Bałkanów Zachodnich w czerwcu 2022 roku. Dodała:

„Rozszerzenie było zawsze procesem transformacji krajów, które chcą, by Europa stała się ich domem”.

Zdaniem Komisji Europejskiej Serbia i Czarnogóra mogą przystąpić do Unii już w 2025 roku.

Była to audycja Parlamentu Europejskiego. Dodatkowe informacje znajdziesz na naszej stronie internetowej.